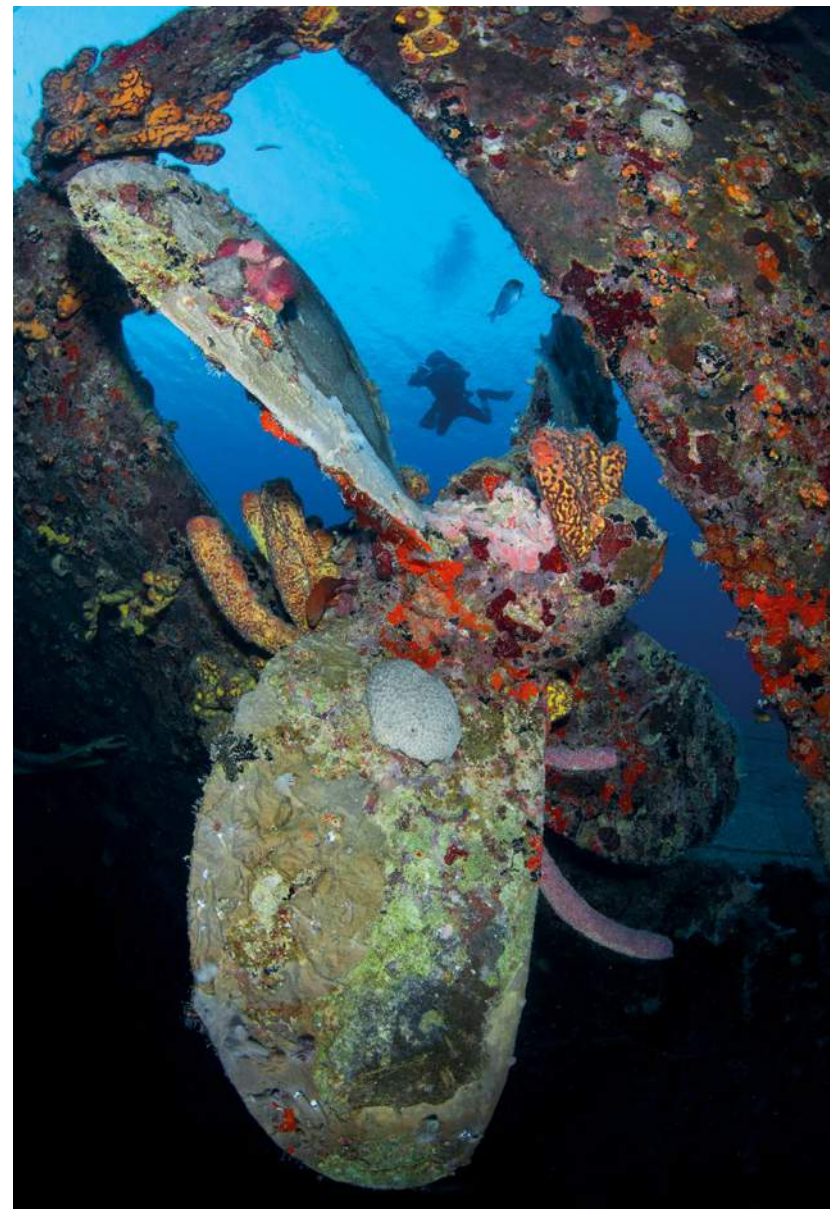

BONAIRE

Du skal lete lenge før du finner en mer laidback dykkeøy enn Bonaire. Du dykker når du vil, hvor du vil og hvordan du vil. På den karibiske øya kombineres total dykketfrihet med flotte korallrev – og effektive tiltak for å holde revene friske.

På den lille karibiske øya Bonaire leves livet i et lavere gir. Dykkingen er enkel og under vann finner man både vrak, fargerike fisk og flotte koraller som blir tatt godt vare på. Farvannet rundt øya har vært beskyttet siden 1979, og Bonaire er kjent for flere vellykkede programmer for gjenoppbygging av korallrevene. Bli med til en fantastisk øy hvor du kan slappe av og dykke med god samvittighet!

Bonaire ligger omtrent 80 kilometer utenfor kysten av Venezuela, men er Nederlandsk territorium og har ca. 19 000 innbyggere. Den 35 kilometer lange øya er omgitt av flotte korallrev og klart vann og er et skikkelig dykkeparadis. Det finnes over 60 lett tilgjengelige dykkeplasser som kan dykkes fra land. På Bonaire er det nemlig landdykking som er det store - man kjører rundt på egenhånd i en leid pick-up med flasker og utstyr på lasteplanet. Det gir full frihet og man kan dra akkurat dit man vil, når man vil.

Vi bodde og dykket med Buddy Dive, som har en drive-through hvor man kjører til fyllestasjonen, setter fra seg tomme flasker og fyller opp lasteplanet med nye i én vending. Deretter kan man kjøre langs vestkysten av øya til de mange dykkestedene som finnes nord og sør for den lille hovedstaden Kralendijk. Alle dykkestedene er markert med en gul stein med navnet på, og dykkingen er enkel, ukomplisert og avslappende. Bonaire byr også på vakker natur med mange kaktuser, ville flamingoer og et par herlige strender.

MAGISK LYS PÅ SALT PIER

En av de viktigste inntektskildene på Bonaire er salt, som utvinnes fra havet. Litt sør for Kralendijk ligger Salt Pier, hvor saltet fraktes med et langt transportbånd ut til en brygge der fraktebåtene legger til. Brygga er også et av øyas flotteste dykkesteder, for når sollyset skinner ned mellom bryggepilarene blir det et helt magisk lys. Allerede mens man svømmer ut fra stranden ser man et yrende liv på bunnen, men det er først litt dypere at Salt Pier virkelig viser frem sin fargeprakt: Pilarene er tett begrodd med svamp og koraller, og det står store fiskestimer i skyggen under brygga. Det er et skikkelig slaraffenland for undervannsfotografer, med fargerike svamper og koraller, store fiskestimer og velvoksne grønne murener. Det er flotte motiver over alt! Det er rett og slett pur dykkelykke å ligge på 18 meters dyp og kikke opp mot sollyset som filtreres mellom pilarene, mens tarpon og barrakuda paraderer langsomt forbi.

BUDDY DIVE

Hos Buddy Dive bor man i toetasjes leiligheter med fellesrom og kjøkken i første etasje, og to soverom med egne bad i annen etasje.

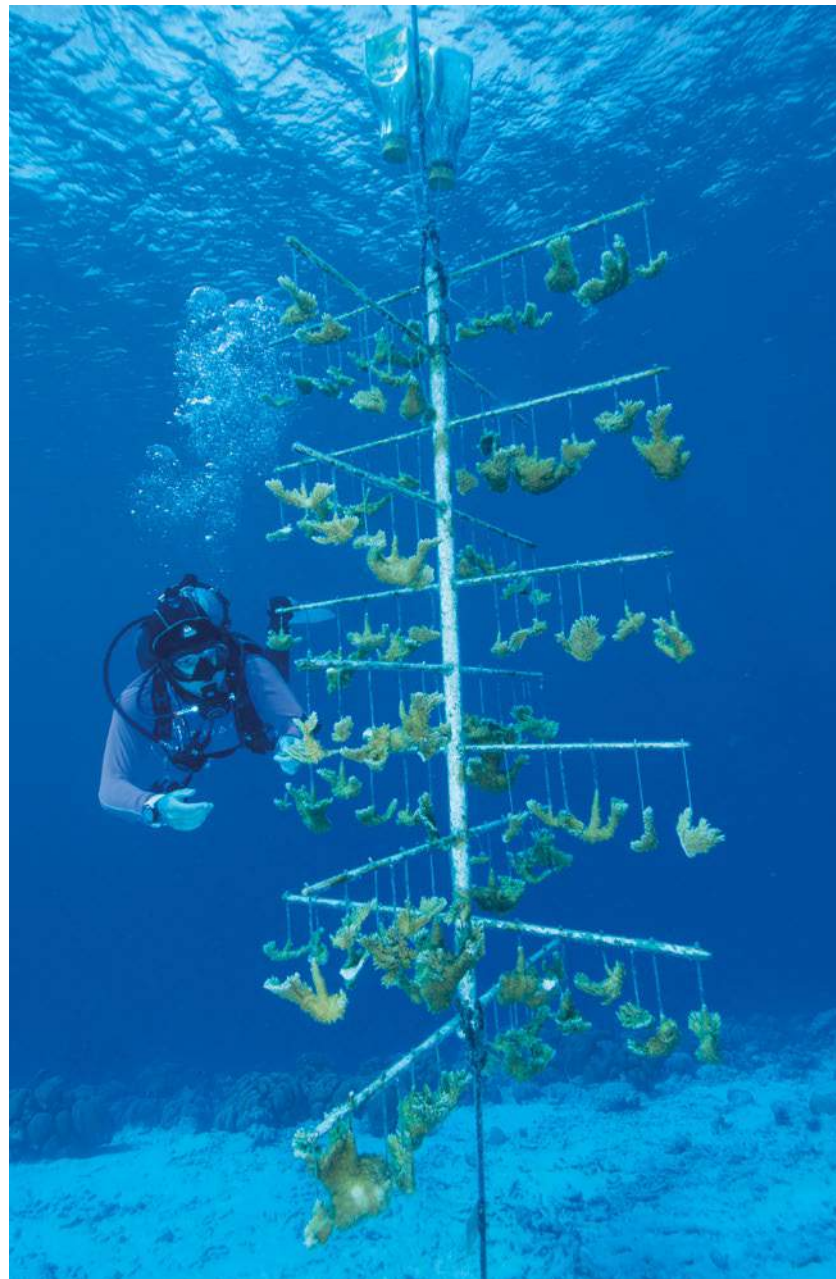
Dette fungerer kjempefint når man reiser med venner, og gjør at prisen blir lavere enn om alle skal ha egen bungalow. Rett bak dykkesenteret har resorten sin egen restaurant hvor man spiser god og rimelig frokost, lunsj og middag med utsikt over det karibiske hav. Bonaire byr forøvrig på en rekke gode restauranter, så man skal passe på å få med seg noen kulinariske opplevelser mens man er på øya.

Buddy Dive har et flott, velorganisert dykkesenter med god service, utleie av utstyr og alltid en hjelpende hånd om det trengs. De har et meget bra husrev som ligger omtrent 30 skritt fra der man tar på seg utstyret, og alle gjestene må gjøre et checkout-dive her før de får lov til å legge ut på egen hånd ellers på øya. Hos Buddy Dive er de opptatt av at alle skal være riktig avveid og ha god oppdriftskontroll, slik at man ikke sparker i stykker de flotte korallene som er noe av grunnen til at så mange dykkere reiser til Bonaire. Buddy Dive deltar naturligvis også i prosjekter for å beskytte korallrevene rundt øya.

TA VARE PÅ KORALLENE

Det er ikke noen hemmelighet av verdens korallrev er under stort press fra forurensning, utbyggingsprosjekter og stigende vanntemperatur som følge av klimaendringer. Mange steder i verden blir det gjort tiltak for å demme opp for ødeleggelsen av korallrevene, og dette var en av grunnene til at vi valgte å reise til nettopp Bonaire.

I 2012 satte myndighetene i gang et nytt prosjekt for bevaring og dyrking av koraller i samarbeid med forskere og fem av dykkesentrene på øya. To av av de mest utsatte artene på Bonaire er elghornkorall og hjortehornkorall (eller elkhorn og staghorn på engelsk). Disse finnes på grunt vann langs kanten av korallrevet og spiller en viktig rolle for å beskytte andre mykere og mer langsomtvoksende arter. Prosjektet

Biter av elghornkoraller henges opp på juletreliknende stativer. Når de kommer høyere opp i vannet får de mer næring og er mindre utsatt for rovdyr og sykdommer. Derfor vokser de raskere – og når de er store nok limes de på plass på revet. Hjortehornkorallene (under) trives bedre på metallrammer like over bunnen.

“Bonaire byr på flotte korallrev og et yrende fiskeliv. Farvannet rundt øya har vært beskyttet helt siden 1979, og det pågår stadig prosjekter for å beskytte korallene.”

Bonaire har noen av de flotteste korallrevene i Karibia. Allerede på 60-tallet begynte man å tenke på miljøet, og i 1979 åpnet det som var den første marineparken i det Karibiske hav. Farvannet rundt Bonaire er beskyttet fra høyvannsmerket ned til 60 meters dyp, og alle dykkere må betale en avgift til STINAPA, organisasjonen som forvalter marineparken.

fokuserer derfor på disse to artene, og begge dyrkes på spesielle stativer under vann. Jeg var nysgjerrig på hvordan dette fungerte og hadde forhørt meg litt om prosjektet hos Kingfish før avreise. De ordnet med kontakt til de som driver prosjektet på Bonaire, og jeg troppet opp på kontoret deres i Kralendijk kort tid etter ankomst. Da jeg kom ut igjen hadde jeg en avtale om å få være med på et dykk for å se hvordan de jobber med korallene. Samme kveld holdt de også en presentasjon i restauranten på Buddy Dive, og jeg var ikke den eneste som var interessert.

KORALLBARNEHAGEN

Klokken ni neste morgen møtte vi Francesca Virdis, som er ansvarlig for korallprosjektet. Hun stilte med knipetang, hammer og en tube med et lim som virker under vann. Det var ikke fritt for at vi lurte litt da vi hoppet i vannet – og undringen ble ikke mindre da vi så hva som stod på bunnen: En rekke “juletrær” med korallbiter hengende fra grenene! Det viste seg å være biter av elghornkorall som hadde blitt klippet løs fra friske koraller på revet og hengt opp slik at de kunne vokse seg store raskere enn de ville gjøre i konkurranse med

andre arter nede på bunnen. Når korallen har nådd en viss størrelse blir den klippet av og plantet på korallrevet. Metallkonstruksjonene er plassert på sted hvor strøm og lys gir ideelle betingelser for vekst, og korallene vokser flere ganger raskere med denne metoden enn de gjør på egen hånd. Det er bare elghornkorallene som dyrkes frem på denne måten – hjortehornkorallene trives bedre i små metallrammer omtrent 30 centimeter over sandbunnen.

Etter en liten svømmetur mellom juletrærne kom vi til et område

som bestod av sand og korallbiter hvor Francesca skulle demonstrere hvordan de dyrker frem nye koraller. Hun fant en passende korallstein og begynte å slå løs på den med hammeren. Det ble raskt en stor støvsky som gjorde at vi ikke helt kunne se hva hun holdt på med – bare høre hammerslagene.

Etter litt var hun fornøyd og svømte bort til det nærmeste juletreet og klippet løs et stykke elghornkorall med tangen. Da hun kom tilbake tok hun frem limet og festet den nyklipte korallbiten i fordypningen hun hadde laget i steinen. Mer var det ikke som skulle til – hun hadde plantet en ny korall som med tiden vil vokse seg stor og flott til gagn for hele økosystemet. Den lille stiklingen kunne nå plasseres på et egnet sted på korallrevet.

NATTDYKK MED TARPON

Når man har reist til Bonaire må man for all del ikke gå glipp av muligheten til et nattdykk. Det myldrer av fisk, krabber, blekksprut og masse annet om natten, og revet er helt annerledes enn om dagen. Noe av det aller mest spennende er et møte med de svære tarponene – en sølvfarget rovfisk dekket av store, metalliske skjell. Den kan bli opptil 2 meter lang og hele 150

Bonaire byr på spennende nattdykking med overraskende bra makroliv. Skikkelig action blir det hvis det dukker opp en stim med tarpon – disse svære, sølvglinsende fiskene har lært seg å bruke dykkernes lys til hjelp når de jakter.

kilo tung og er en svært ettertraktet sportsfisk. Tarponene jakter i flokk, og de er ikke til å ta feil av når du plutselig ser dem i lyskjeglen foran deg. Det spesielle på Bonaire er at de i årenes løp har forstått at dykkere betyr mat. Ikke fordi de forsøker å spise deg, men fordi de har lært seg å bruke lykten din som hjelpemiddel for å skaffe seg kveldsmat! Plutselig

skyter de frem og snapper en stakkars sardin eller noe annet. På disse nattdykkene kan dette bli skikkelig mye action og det hender rett som det er at de store fiskene dunker inn i deg, ivrige etter å skaffe føde. Vi oppdaget at vi faktisk kunne dirigere dem rundt på revet ved hjelp av lyktene våre, og moret oss med dette i en times tid.

GJØR NOEN BÅTDYKK OGSÅ!

Selv om Bonaire byr på fantastisk dykking fra land, skal man ikke glemme muligheten til å gjøre noen flotte båtdykk når man er på øya. Med båt kan man nå ut til de mindre besøkte dykkestedene rundt den ubebodde naboøya Klein Bonaire, og ikke minst gjøre noen flotte dykk på østkysten av øya – kjent som “The Wild Side”. Her er det alltid store bølger og dykking fra land er utelukket og kan være farlig.

GODT GJEMTE AMMEHAIER

Vi lot oss lokke med på båten da den gikk til et sted som heter Rappelle på vestkysten av øya. Som navnet tilsier må man rappellere om man vil i vannet her, og det er ikke særlig aktuelt med dykkerutstyr og kamera.

Dette dykket er litt annerledes enn de fleste andre på Bonaire, med store klipper som stuper bratt ned i dypet. Veggen er tett begrodd med svamp og koraller, og I tillegg er dette et av få steder på øya hvor man kan se ammehaier. De gjemmer seg gjerne under store steiner og koraller om dagen, så man må virkelig ha øynene og hellet med seg om man vil se en. Vi koste oss med fargerike fisk og flotte koraller helt til det var tid for å returnere til båten – da begynte vi

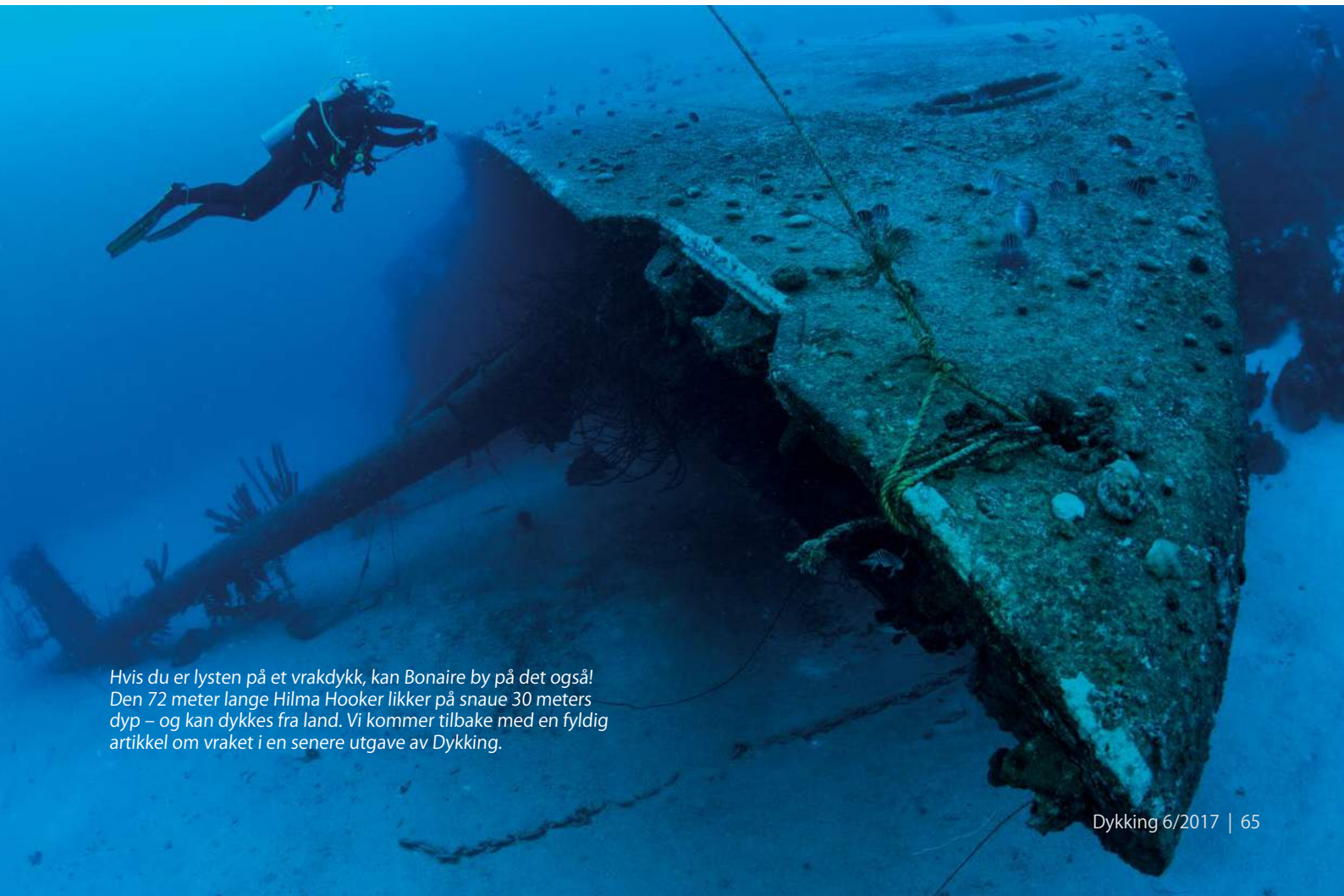

Skilpadder er et vanlig syn på Bonaire, mens skjegghaiene er noe man virkelig må lete etter. Det er ikke mye hai i farvannet rundt Bonaire, men ørnerokker hører til det man kan se omtrent hver eneste dag – i hvert fall på de dykkeplassene som ligger litt unna Kralendijk.

for alvor å lete. Jeg kikket inn i alle sprekker og huler jeg kunne finne, og plutselig så jeg en karakteristisk halefinne. Jeg svømte nærmere og oppdaget at det ikke bar var én, to ammehaier i hulen!

Dette dykket ble en flott avslutning på en super uke på Bonaire. Tidligere har jeg alltid reist på egen hånd, men Kingfish Dive & Travel hadde satt

sammen en velorganisert gruppereise og det var en fin opplevelse å være med. De som var med på turen hadde forskjellig erfaringsnivå, men dykkingen på Bonaire er så enkel at det gikk kjempefint. Hvis du har lyst på en laidback uke med enkel dykking, flotte korallrev og deilig, tropisk stemning kan Bonaire anbefales på det varmeste! ■

Hvis du er lysten på et vrakdykk, kan Bonaire by på det også! Den 72 meter lange Hilma Hooker ligger på snaue 30 meters dyp – og kan dykkes fra land. Vi kommer tilbake med en fyldig artikkel om vraket i en senere utgave av Dykking.

REISETIPS OG FAKTA

REISE Vi reiste med Kingfish Dive & Travel, og fløy via Amsterdam og Aruba til Bonaire med KLM. Returen gikk Bonaire-Amsterdam direkte.

OVERNATTING Vi bodde i leiligheter på Buddy Dive Resort litt nord for sentrum av Kralendijk.

DYKKING Enkel dykking fra land. De fleste kjøper en ukespakke med luft, flasker og bly, leier en pick-up og dykker på egenhånd. Det tilbys også båtdykk. Noen av Karibias flotteste rev med yrende fiskeliv, muligheter for ammehai og ørnerokker. Lite strøm, vanntemperatur 28-29°C så en shorty eller 3mm heldrakt holder lenge.

SESONG Hele året, noe regn fra desember til februar. Stabilt klima, ingen orkansesong.

VALUTA Amerikanske dollar eller Euro. Kort aksepteres over alt.

ANNET Vannet fra springen kan drikkes, siden Bonaire har eget renseanlegg.

SPRÅK Nederlandsk og Papiamentu – men alle på Bonaire snakker flytende engelsk.

PÅ NETT www.kingfish.dk
www.buddydive.com
www.tourismbonaire.com
www.stinapabonaire.org

Dykkingen på Bonaire gjør man enklast selv! Man leier en pick-up og tar med seg flasker og utstyr dit man har lyst, når man har lyst. På Bonaire kaller de det "total diving freedom" – og det er ikke uten grunn at det står "Divers Paradise" på bilskiltene!

Vi bodde godt og sentralt på Buddy Dive Resort i fine leiligheter i gangavstand fra Kralendijk sentrum. Fasilitetene og servicen var svært bra.

TEAM DIVEPLANET
SCANDINAVIA

DYKKEbazaar
En del av REISEbazaar & Airticket Gruppen

DIVEPLANET

BRITISH AIRWAYS

11 dager inkl. fly, 7 netter med Fiji Aggressor, alle måltider, skatter, transfers & inntil 5 dykk daglig

fra kr 34 250

GRATIS DAN forsikring er inkludert på alle dykkereiser med DYKKEbazaar

DAN
DIVERS ALERT NETWORK EUROPE

FIJI LIVEABOARD
Bli med oss til kanskje verdens beste dykkedestinasjon!

For mer informasjon kontakt:
Karl Johansgt 23, 0154 Oslo • Tel 22 41 30 30 • dive@dykkebazaar.no • www.dykkebazaar.no

Master Liveboards
Leading through adventures

VI INTRODUSERER
MASTER LIVEBOARDS...

blue o two
dive the world

blue o two er stolte av å samarbeide med vår partner Master Liveboards

Master Liveboards ble startet for å kunne tilby deg de beste dykkedestinasjonene i verden ombord på moderne, velutstyrte båter med topprent og motivert mannskap.

Fra det spektakulære arkipelagoet i Fransk Polynesia til de ikoniske, verdensberømte Galapagos-øyene og vakre Bahamas er **Master Liveboards** alltid ute etter å sette nye grenser. I 2018 starter turene til Bikini-atollen, og dermed utvides tilbudet i Truk Lagoon med det som sannsynligvis er den beste vrakdykkingen i verden.

For mer informasjon ta kontakt med våre reiseeksperter i dag - eller besøk vår nettside!

www.blueotwo.com
 skype: blueotwo.mark | email: mark@blueotwo.com | tel: +45 24938468